

ב"ה

פרשת וארא

לכן אמור לבני ישראל

שמות ו, ו.

דוקא למשה יאמינו

על הפסוק "לכן אמור לבני ישראל אני ה'" מעתיק רש"י את התיבות "אמור לבני ישראל אני ה'" ומפרש "הנאמן בהבטחתי". ולכאורה מכיון שרש"י מפרש רק התיבות "אני ה'", מדוע מעתיק גם את התיבות "אמור לבני ישראל"?

והביאור בזה: פסוק זה הוא בהמשך לפסוק שלפניו - "וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם"¹, כמו שנתבאר בארוכה בפרשה הקודמת - "ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה וישמע אלקים את נאקתם"², וכמו שנתבאר³ שזעקת בני ישראל היתה על שפרעה "היה שוחט תינוקות ישראל ורוחץ בדמם", ועל ידי זה נתרפא מצרעתו... והקב"ה שותק!!

ועל פי זה, כאשר בני ישראל נמצאים במצב ירוד וחמור ביותר, מה יתחדש אצלם כשישמעו על דבר הבטחת הקב"ה להוציאם מגלות מצרים – הרי, גם במשך כל שנות הגלות ידעו שהקב"ה הבטיח לגאול אותם ממצרים, כדברי יעקב "והיה אלקים עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבותיכם"⁴, וכדברי יוסף "ואלקים פקד יפקד אתכם

¹ ו, ה.

² שמות ב. כג.

³ שיחת ש"פ שמות סכ"א. סכ"ט,

⁴ ויחי מח. כא.

והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב"⁵, "ואף על פי כן, עברו ריבוי שנים שמתייסרים בגלות, ולא עוד, אלא, שקושי הגלות הולך ומחמיר, כאמור, עד לשחיטת תינוקות ישראל!... יתירה מזה: בגלל השאלה והקושיא שתמורת קיום הבטחתו של הקב"ה הורע והחמיר מצב הגלות - יכלו לבוא למסקנא שהקב"ה לא יקיים הבטחתו מפני שגרם החטא"⁶, וכיוצא בזה. **ואם כן, נשאלת השאלה: מהי התועלת לספר להם עוד הפעם אודות הבטחתו של הקב"ה!?**

והמענה לזה - "אמור לבני ישראל אני ה'", **שמשה רבינו יאמר לבני ישראל שהקב"ה** "נאמן בהבטחתו";

משה רבינו הוא זה שטען להקב"ה "למה הרעותה לעם הזה"⁷ ויתירה מזה, "ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך"⁸, כלומר, לא זו בלבד ששליחותו מהקב"ה לילך לפרעה כדי להוציא את בני ישראל לא פעלה את פעולתה, אלא אדרבה - כתוצאה מזה "הרע לעם הזה"!

ולכן, בהמשך לזה - לאחר ש"דבר אתו משפט על שהקשה לדבר ולומר למה הרעותה לעם הזה" - אמר לו: "לכן אמור לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים וגו'", כלומר, במקום לבוא בטענות אלי, לך ואמור לבני ישראל שאני ה' נאמן בהבטחתי לקיימנה!

ומובן, שכאשר בני ישראל **ישמעו דבר זה ממשה רבינו** - אותו משה שטוען להקב"ה על קושי הגלות, בא ואומר להם שהקב"ה נאמן לקיים הבטחתו - הרי זה יעודד את רוחם כו'.

ועל פי זה מובן מדוע מעתיק רש"י גם התיבות "אמור לבני ישראל" - כי, **עיקר החידוש בפסוק זה** (המתרץ את השאלה האמורה שבני ישראל ידעו כבר על דבר הבטחתו של הקב"ה) **הוא - אמירת משה לבני ישראל, כנזכר לעיל.**

על פי זה יש לבאר גם מה שרש"י מוסיף (בדיבור המתחיל שלאחרי זה) "כי כן הבטחתיו ואחרי כן יצאו ברכוש גדול", אף שכאן נאמר רק "והוצאתי":

---

⁵ שם נ. כד.

⁶ בדוגמת החשש דיעקב - ראה פרש"י וישלח לב, יא.

⁷ שמות ה, כב.

⁸ שם. כג.

גם לאחרי שמשה אומר לבני ישראל שהקב"ה נאמן לקיים הבטחתו (אף על פי שלפני זה טען להקב"ה "למה הרעותה גוי", כנזכר לעיל) - מובן וגם פשוט שעדיין יש צורך להוסיף בעידוד רוחם של בני ישראל (שהרי, לאחרי כל ההבטחות, כולל שמשה אומר להם שהקב"ה נאמן בהבטחתו - מתייסרים בני ישראל בגלות מר כו'), על ידי זה שמזכירים ומדגישים שהבטחת הקב"ה היא (לא רק על עצם היציאה מהגלות, אלא) גם שיקבלו "רכוש גדול", דבר ה"מבאר" (כביכול) טעם אריכות הגלות כו' - כדי שיתוסף עוד יותר ב"רכוש גדול".

קטע משיחת ש"פ וארא, מבה"ח שבט, רשימת השומעים בלתי מוגה. תו"מ התשמ"ה ח"ב ע' 259

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"נ הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה